

Waassila Keynäs

60-vuotias.

Huhtikuun 3. p:nä sivuutti opettaja W. Keynäs kuuden vuosikymmenen ikärajan. Varsinaisen tehtävänsä opetustyön alalla, jota hän luonteelleen ominaisella antaumuksella yhä edelleen suorittaa, on Keynäs jo nuoruuden ajoista asti katkeamattomasti omistautunut karjalaisen heimonsa kohottamiseen muiden suomalaisten rinnalle ja sen saattamiseen takaisin kansamme yhteiseen vapauteen.

Käytän ajankohdan antamaa aihetta muutamain yleispiirtein kuvatakseni Keynään karjalaistyötä. Olen sitä varten hankkinut käytettäväkseni muutamia Viena-Aunuksen palstoja, joiden täyttämiseen lehden päätoimittajalla ei tällä kertaa ole ollut valtaa sekaantua.

Waassila Keynäs syntyi 3. 4. 1884 Vuokkiniemellä Vienen-Karjalassa kalevalaisilla laulumailla. Päästyään osalliseksi opin ensi alkeista kotiseutunsa koulussa, joka silloin tietenkin oli venäläinen, Vaassila jo varhaisiällä joutui liikealalle Suomeen, niin kuin monet muutkin heimonsa nuorukaiset. Täältä hän kuitenkin ennen pitkää siirtyi Amerikkaan, missä useavuotinen oleskelu koitui nuorelle miehelle erittäin hedelmälliseksi. Ansiotyöltä liikenevän aikansa hän ahkerasti käytti tietojensa kartuttamiseen. Sen ohessa osanotto yhteiskunnallisiin rientoihin kehitti hänen kykyjään julkiseen toimintaan. Ja, mikä tärkeintä, joutuessaan yhteisiin puuhiin lukuisain muiden samalla paikkakunnalla oleskelevain viankarjalaisten siirtolaisten kanssa hän sai syviä herätteitä työhön oman heimonsa hyväksi, jotka sen jälkeen ovatkin eläneet voimakkaina kautta kaikkien vaiheiden. Vähitellen hänessä kypsyi päätös palata takaisin Suomeen toteuttaakseen sydämensä väistämättömän vaatimuksen. Täällä hän suoritti Jyväskylän seminaarin kurssin ja toimi sen jälkeen, vastaisia mahdollisuuksia odottaen, muutamia vuosia opettajana Alavudella, ottaen samalla toimeliaasti osaa paikkakunnan edistysrientoihin.

Vuosi 1918 vei Keynään Suomen valkoisen armeijan riveihin, mutta jo muutaman kuukauden kuluttua hän siiltä erosi, osallistuakseen Vienen Karjalassa virinneen vapaustaistelun tuomiin tehtäviin, jotka pian laajenivat koko Itä-Karjalan vapausliikkeeksi.

W. Keynäs.

Kun Repola tuli Suomen suojelukseen ja äidinkielinen kansanopetus sieltä pantun alulle, Keynäs määrättiin sinne perustetun akkouluseminaarin opettajaksi ja pian myös johtajaksi. Täällä hän toimikin varsinaiselta alaltaan, sillä sisäisimmäksi kutsumukseensa hän aina on tuntenut Karjalan lapsien kasvattamisen ja heimonsa nukkuvan nuorison herättämisen. Useat Karjalan nuoret naiset ja miehet ennättivät jo silloin saada tietoja ja valistusta, jonka siemeniä he sitten osaltaan ovat vai-

keissakin oloissa kylväneet satojen Karjalan lasten sydämiin, missä ne varmasti ovat kasvaneet runsaita hedelmiä heimon tulevaisuuden hyväksi.

Opetustyön ohella Keynäs tarmokkaasti kävi osalliseksi Itä-Karjalan yhteiskunnalliseen ja valtiolliseen elämään. Niinpä hän Repolasta käsin lähti maaliskuuhuhtikuussa 1920 Uhtualla pidetyille, Itä-Karjalan vapauspyrkimysten historiassa niin tärkeiksi tulleille maakuntapäiville. Silloin oli sangen epävarmaa meikäläisten liikkuminen näillä rajaseudun selkosilla, joutumatta seikkailuihin bolshevikkien kanssa. Keynäsistä varoitettiin vaaroista. Mutta niiden estämättä hän riensi paikalle, kun kysymyksessä oli kotiseudun elinajan ajaminen. Suurelta osalta oli Keynään pontereuden ansiota, mitä tässä kokouksessa tuli päätetyksi Karjalan heimonsa parhaaksi. Hänen miehikkäät otteensa rohkaisivat toisia kokouksen jäseniä seisomaan lujina yhteisen asian takana, huolimatta bolshevikkien aseellisestakaan uhasta. Nämä olivat silloin jo miehittäneet Uhtuankin alueen, mutta maakuntapäivien päättävä kanta ja kansan sen perusteella omaksuessa asenne pakotti heidät ennen pitkää vetäytymään pois koko alueelta. Karjalaiset voivat jatkaa asiansa hoitoa jonkun aikaa oman mielen mukaan.

Uhtuan maakuntapäivät asettivat Karjalan väliaikaisen hallituksen, jonka jäseneksi Keynäsikin valittiin ja jonka edustajana hän jonkin aikaa oli Suomen hallituksen luona. Tästä pitäen on hänen toimintansa taukoamatta jatkunut kaikkein tärkeimmillä paikoilla Itä-Karjalan asian ajajain eturivissä. Kun Karjalan keskushallitus asetettiin, valittiin Keynäs siihen. Ja kun sitten vähäistä myöhemmin — Itä-

Karjala kokonaisuudessaan oli jälleen bolshevikkien vallassa — Karjalan ulkomainen valtuuskunta sai tehtäväkseen ajaa Itä-Karjalan vapauspyrkimyksiä, tuli Keynäs sen jäseneksi ja sihteeriksi sekä myöhemmin asiainhoitajaksi. Kaikkien tähän kuuluvien tehtävien moninaisuus on ollut niin runsas, että niiden tarkempaan selostamiseen ei tässä ole mahdollisuutta. Ne ovat kohdistuneet Itä-Karjalan pakolaisten suomalais-karjalaisen yhteishengen ja kansallisen vapaususkon viireillä pitämiseen. Näihin on kuulunut pakolaisten avustaminen näiden erilaisissa yksityisasiassa, niin sanoakseni konsulitoimen alalla. Mutta varsinkin on se ollut yleisvaltiollisten kysymysten hoitoa kosketuksessa sekä Suomen että usein myös muitten valtain hallituksiin ja vaikutusvaltaisiin poliittisiin pyreihin. Siihen on kuulunut myös monipuolista kirjallista toimintaa, sekä mieskohtaisesti että osallistumalla Itä-Karjalan kysymyksen oikeudellista puolta valaisevain laajain, kansainvälisesti pätevään selvittelyjen aikaansaamiseen. Keynään kirjallisesta tuotannosta tahdon tässä erikseen mainita hänen tutkielmansa "Venäjän kirkko ja koulupolitiikka Itä-Karjalassa tsaarivallan aikana", koska se vielä painamattomana ei ole julkisuudessa tunnettu.

Erikoinen Keynään muuhun karjalaistointaan läheisesti liittyvä työala avautui hänelle Karjalan Sivistysseuran palveluksessa. Sen alkujuuret juontavat jo hänen Amerikassa olonsa ajalta. Kun hän Suomesta saapuneista sanomista oli saanut tietää seuran perustamisesta täällä v. 1906, teki hän Amerikassa aloitteen seuran haaraosaston perustamiseksi, kirjoitellen samalla sieltä käsin itäkarjalaisen Suomessa ilmestyvään äänenkannattajaan. Suomessa hän myöhemmin valittiin Sivistysseuran johtokunnan jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi sekä kutsuttiin etevien ansioittensa johdosta seuran kunniajäseneksi. V. 1938 hän, intomielisen karjalaiskansan herättäjän ja valistajan Iivo Härkösen kuoltua astui seuran sihteerin ja toimistonhoitajan paljotöiselle paikalle. Hänen huollettavikseen tulivat samalla "Viena-Aunuksen" päätoimittajan tehtävät. Mitä hän tällä alalla on aikaansaanut, on tarpeetonta tämän lehden lukijoille kuvailla.

Monesti on Keynäs karjalaistointiansa aikana saanut kokea raskaita vastoinkäymisiä, sekä henkilökohtaisia että koko heimoa koskevia. Mutta kaikki hän on vankkumattomana kestänyt, seisten kuin Karjalan kontio etumaisena vastaanottamassa iskuja. Hänen tulevaisuudenuuskonsa kelpaa sikuvaksi koko heimollemme. Työtoverien kanssa on kiinteä yhteis-

Opettaja Keynäs joutui 60-vuotispäivänään monien ystävyysseurojen kohteeksi. Juhlija oli tosin matkustanut merkkipäiväänsä viettämään Periniöön, jossa hänen perheensä nykyään oleskelee, mutta sinnekin oli useita nimenomaan itäkarjalaisia ystäviä saapunut häntä tervehtimään. Muutenkin muistettiin juhlijaa runsain lahjoin, kukin ja onnittelusähkösanomien. Juhlatilaisuudessa mm. maanviljelijä Pekka Kyöttinen ja kauppias Pekka Komanen esittivät onnittelut ensimmäinen pitäessä pitkäaikaiselle työtoverille kauniin puheen ja ojentaen Karjalan Keskushallituksen ja Karjalan ulkomaisen valtuuskunnan puolesta Kuva-Kalevalan. Senaattori S. Sario muisteli puheessaan ensi tutustumistaan juhlijaan neljännesvuosisata sitten sekä jatkuvaa yhteistyötä kuvaten niitä W. Keynään luonteenomaisuuksia, jotka ovat hänelle tehneet mahdolliseksi suurten ja monipuolisten tehtävien täyttämisen vaikeissakin oloissa. Vastauspuheessaan kiitti opettaja Keynäs läsnäolevia saamastaan ystävydestä, sekä siitä mitä hänen osakseen nyt oli tullut, että siitä erikoisen suuresta tuesta, jota hän on vuosien kuluessa työssään saanut sekä läsnäolevilta työtovereilta että monilta poissa olevilta karjalaisilta ja suomalaisilta Karjalan ystävilta.

Suuresta onnittelijain lukumäärästä, joita saapui Itä-Karjalasta asti, mainittakoon lisäksi seuraavat:

Karjalan Sivistysseura, Karjalakerhojen Keskusliitto, Karjalan Vapausliikkeen Johto, Suomen Heimotyöseura, Helsingin Opettajain Yhdistys, Helsingin Opettajakuoro, Keskinäinen Henkivakuutus Salama, Salaman Tarkastajayhdistys, Rafael Erich, J. J. Mikkola, A. M. Tallgren, Väinö Auer, Laina ja Toivo Kaukoranta, Artturi Leinonen, Niina ja Ragnar Nördström, Heikki Varis, Aino ja Aleksi Mitro, Aino ja Ville Mattinen, Pekka Mattinen, Rafael Engelberg, Juho ja Inkeri Mattinen, Urho Sihvonen, Risto Sirkeinen, Eino Tikkanen, Juho Kujola, Pekka Pankkonen, G. Simola perh., P. Marttinen, Pr. Rahikainen perh., Oljo Samulinen perh., Antti Isotalo, Aarne Huuskonen, Vilho Timonen, Janne Rajamaa, Mikko Saransaari, N. Kiirikki, Eino Korvenmaa, Hilja Widenius ja työtoverit, Arvid Lydecken, Tilda ja Teppo Väinölä, Maria ja Paavo Mauranen, Maria Mauro perh., Helmi ja Kola Mauro, Einari Roitto perh., Juho Törhönen perh., Annikki ja Aake Pantio, W. Niemelä perh., Jaakko Pohjola perh., Juho Arhippainen, W. J. Arhippainen, Olli ja Jukka Tolkki, Pekka Mauranen perh., Paula ja Juho Mauranen, Ville Luoto perh., Yrjö Mäkelä, Maila ja B. Karpela, Nadja ja Paavo Miinin, G. Lipkin, N. Oksanen, Väinö Seppä, Sauramot, N. Ruotsi, Adele, Fanny ja Edith Nyström, Pauli Mauro, Eeva ja Heikki Pynttari, Vilho Petro, Hytöset, Vietti Nykänen, Yrjö Tarkki, Anna ja Aukusti Kotivuori, Martta ja Alvi Mauranen, Juho Tiuhonen, Ossi Lukkanen, Lahelmat, Sassa ja Faina Apajala, Vera Erjala, Juho Jalo, Pauli Laine, Katri Sario, Aapeli Janhunen, Kalle Junnila, Jänikselät, V. Mauranen, Saimi ja Siiri Leino, Sanni Leppänen, Antti Salmi sekä Maiju ja Outi Keynäs.

ymmärrys kasvamistaan kasvanut, ja sitä sopuisammaksi ja luottamuksellisemmaksi on yhteistyö muodostunut, mitä kauemmin se on kestänyt. Toivon, että se kestää elämämme iltaan asti.

P. Kyöttinen.

Vienan Karjalan I maakuntapäivien edustajat Uhtualla 21. 3.—1. 4. 1920.

Vuokkiniemen edustajat Uhtuan maakuntapäivillä, takana keskustasta vasempaan seisomassa W. K. Repolan valtuuttamana edustajana.

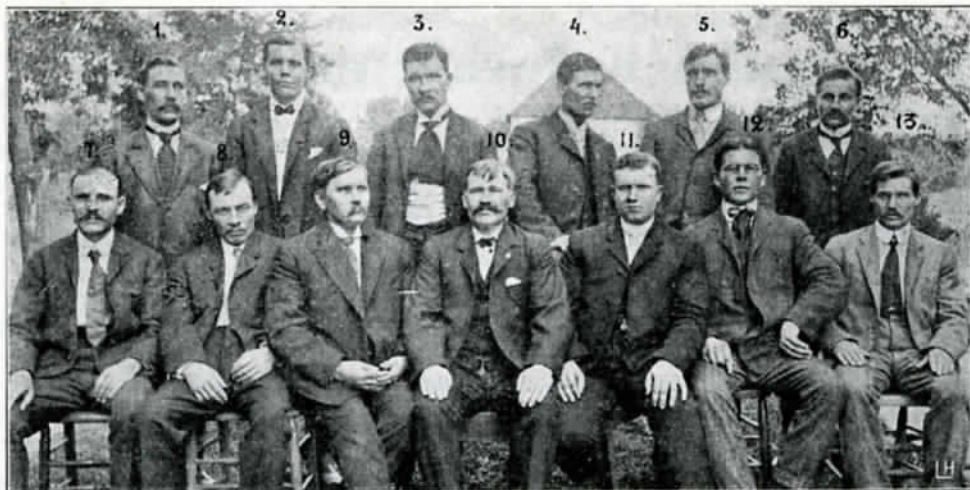
W. Key
60-vuot:
johdo

Vuokkiniemen kirkonkylää. Kuvassa lähinnä Keynään syntymäkoti.

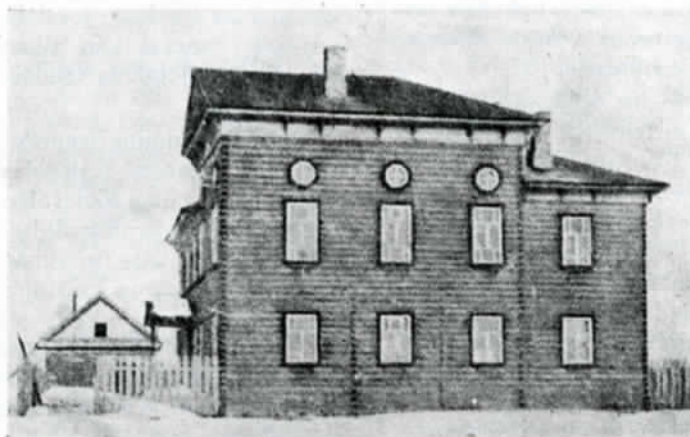

Vienan Karjalan II maakuntapäivien osanottajat Vuokkiniemellä kesäk. 11.—14. pñä 1920.

Vienankarjalaisia Amerikassa v. 1906. Näistä 11 vuokkiniemeliistä.

eynään
ispäivän
losta.

Rakennus, jossa Uhtuan kuulut maakuntapäivät pidettiin.

Karjalan Sivistysseuran 25-vuotisjuhlakokouksen osanottajia seuran huoneistossa Helsingissä.

Repolassa toimineesta Itä-Karjalan alkukoulunopettajaseminaarista keväällä 1919 pois päässeitä oppilaita. (Johtaja Keynäs keskellä).